

Ζάππειο 14-15/12/1994

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

"Το 4ο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Κοινοτικής
Δράσης Προώθησης της Ισότητας των ευκαιριών
μεταξύ Γυναικών και Ανδρών:
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ"

Εισήγηση κ.Φάνης Πάλλη-Πετραλιά,βουλευτού
Νέας Δημοκρατίας,στην Β Θεματική Ενότητα
"Ο συγκερασμός Επαγγελματικών και
Οικογενειακών Υποχρέωσεων"

Κατ'αρχήν θερμές ευχαριστίες για την
πρόσκλησή σας και συγχαρητήρια για την
πρωτοβουλία σας.Είναι,πράγματι,παρήγορο
το γεγονός ότι οι κοσμογονικές αλλαγές των
τελευταίων χρόνων στην Ευρώπη και στον
Κόσμο και τα μεγάλα εθνικά και οικονομικά
προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας,δεν
εξουδετέρωσαν παντελώς τις φωνές που
ασχολούνται με την Ισότητα των δύο φύλων,με
τα γυναικεία προβλήματα.Τα οποία,όπως όλες
γνωρίζουμε είναι και διαφορετικά και - όπου
είναι κοινά - εντονότερα.

Και μόνον το γεγονός ο,τι το θέμα που καλούμαι να αναπτύξω "συγκερασμός οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων" απευθύνεται αποκλειστικά στη γυναίκα,δείχνει,αν όχι ρατσισμό,που είναι μιά βαριά λέξη,τουλάχιστον διάκριση.Διότι,δεν νομίζω κανένας ν'απευθύνει σε ένα άντρα ένα τέτοιο ερώτημα.Γιατί θεωρείται "αυτονόητο", ακόμα και σήμερα στην εποχή της πλήρους και συνταγματικά κατοχυρωμένης Ισότητας,οι υποχρεώσεις που έχουν σχέση με το σπίτι και την οικογένεια,να ανήκουν αποκλειστικά στη γυναίκα:Η ευπρέπεια του σπιτιού,η τροφo-δοσία,το μέγáλωμα των παιδιών είναι αρμοδιότητα που αν ρωτήσουμε 100 άνδρες,οι 99 αν όχι και οι 100 θα απαντήσουν στη γυναίκα.

Η κουζίνα,το σούπερ-μάρκετ,ο φούρνος,το πλυντήριο,το σίδερο,η σκούπα,το διάβασμα των παιδιών,είναι χωροι,εργασίες,όργανα,που παρά τις όποιες θεωρίες,συνδέονται άμεσα μόνο με τη γυναίκα.

Ο άνδρας - όσο κι'αν τα ήθη,οι συνήθειες και οι αντικειμενικές συνθήκες ακόμα,έχουν αλλάξει,στη μεγάλη πλειοψηφία,παραμένει ο άνδρας-κυνηγός της νεολιθικής εποχής και της εποχής του χαλκού:Που φεύγει απ'τη σπηλιά γιά να γυρίσει το βράδυ.

Ακόμα κι'όταν η γυναίκα εργάζεται ισοτίμα
ακόμα κι'αν η εργασία της αποφέρει
περισσότερα στον οικογενειακό προϋπολογισμό
ο άνδρας δε θα τηγανήσει πατάτες για τα
παιδιά, ούτε θα σιδερώσει τα ρούχα τους...

Αυτή είναι η πραγματικότητα σήμερα στη
χώρα μας-βελτιωμένη βέβαια-. Δεν μπορούμε να
παραγνωρίσουμε ότι στα νέα κυρίως ζευγάρια,
κάποιες κοινές δουλειές του σπιτιού κάνει και ο
άνδρας. Αλλά δευτερεύουσες συνήθως, και σχεδόν
πάντοτε επικουρικά. Όταν κληθεί ή παρακληθεί
ή όταν υπάρξει αντικειμενική ανάγκη.

Αυτή είναι η "εικόνα". Ορθώς, λοιπόν, όταν
μιλάμε για "συγκερασμό οικογενειακών και
επαγγελματικών υποχρεώσεων" απευθυνόμαστε
στη γυναίκα.

Τώρα, πώς γίνεται αυτός ο συγκερασμός.
Η γνωστή "Μαίρη Παναγιωταρά", στο ομώνυμο
τραγούδι δίνει νομίζω με τραγικά
χιουμοριστικό τρόπο κάποιες πινελιές από τη
διαδικασία αυτή του συγκερασμού
οικογενειακών και επαγγελματικών
υποχρεώσεων:

Η εργαζόμενη γυναίκα θα πρέπει πριν κλείσει
τη μέρα της, να έχει απαντήσει σε δύο βασικά
ερωτηματικά: Τί θα φάνε και τί θα φορέσουν
αύριο ο σύζυγος και τα παιδιά της.

Αυτό προϋποθέτει ότι θα υπάρχουν τρόφιμα στο σπίτι και καθαρά ρούχα...

Δηλαδή ψώνια,πλυντήριο,σιδερο,μαγείρεμα...
Βεβαίως υπάρχουν κι'ένα σωρό επί μέρους
ερωτηματικά που πρέπει,κατά περίπτωση,να
απαντηθούν:Διάβασαν τα παιδιά,πληρώθηκαν
οι λογαριασμοί,στάλθηκε δώρο στο μπατζανάκη
έγινε τηλεφώνημα στην πεθερά και ένα σωρό
άλλα που έχουν σχέση με τις κοινωνικές
υποχρεώσεις της οικογένειας.

Και ύστερα απ'αυτά η γυναίκα μπορεί να
κοιμηθεί για 5 ή 6 ώρες,ώσπου 6 ή 6.30 ή 7
θα χτυπήσει το ρολόι.Γιά να'αρχίσει ένα
κυνηγητό - να ετοιμασθούν τα παιδιά και ο
σύζυγος,να φύγουν για το σχολείο και να
ετοιμασθεί και η ίδια να προλάβει να χτυπήσει
κάρτα,πριν το ρολόι της υπηρεσίας ή του
εργοστασίου περάσει στην "κόκκινη σφραγίδα".

Τώρα πώς επιτυγχάνεται ο συγκερασμός;
Η μάλλον πώς μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα
γιατί,ούτως ή άλλως - θέλεις δε θέλεις -
επιτυγχάνεται:Μιά εργαζόμενη σύζυγος και
μάνα δεν έχει πολλές επιλογές:Είτε θα τον
πετύχει το συγκερασμό αυτό -ακόμα και
δαπάναις της υγείας της - είτε θα οδηγήσει
την οικογένεια σε αδιέξοδο ακόμα και στο
χωρισμό...

Ο καλύτερος συγκερασμός,λοιπόν,επιτυγχάνεται με μιά λέξη:Προγραμματισμός. Θα πρέπει να προγραμματίσει τη μέρα,αλλά και την εβδομάδα και το μήνα με τρόπο λεπτομερειακό και σχεδόν άκαμπτο.

Θα πρέπει να βάλει ημέρα και ώρα για ψώνια ημέρα και ώρα για πλυντήριο,για σίδερο,για τηλέφωνα,για εξωτερικές εργασίες.Οτι,δήποτε είναι ρουτίνα ή οτι,δήποτε μπορεί να προβλεφθεί,θα πρέπει να προγραμματίζεται. Εγκαίρως και επακριβώς.

Στον προγραμματισμό αυτό,πιστεύω ότι μπορεί να χρησιμοποιήσει τη σύγχρονη τεχνολογία:Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής που θα της βγάλει το πρόγραμμα είναι ότι καλύτερο. Αλλά και υπολογιστής αν δεν υπάρχει,ένα φίλο-φάξ,ένας οργανωτής-ατζέντα,δίνει ικανοποιητικά αποτελέσματα.Αξίζει τον κόπο να ξοδέψει κάποια λεπτά,για να οργανώσει τη ζωή του επόμενου μήνα.

Κυρίες και κύριοι,

Τα προβλήματα του συγκερασμού δεν είναι μόνον οργανωτικά,βέβαια.Είναι και οικονομικά και κοινωνικά και πολιτικά.

Παράδειγμα.μιά γυναίκα που επιθυμεί να ασχοληθεί με τα κοινά,όλοι γνωρίζουμε ότι για να εκλεγεί καποιος βουλευτής απαιτούνται κάποια χρήματα,καθόλου ευκαταφρόνητα.

Και όλοι γνωρίζουμε ότι γιά τον άνδρα είναι εκατό φορές πιό εύκολο να εξασφαλίσει αυτά τα χρήματα απ'ότι μιά γυναίκα.Ολόκληρη η κοινωνία,πολύ πιό εύκολα εμπιστεύεται έναν άνδρα πολιτικό απ'ότι μιά γυναίκα.Τρανή απόδειξη:Παρ'ότι οι γυναίκες ψηφοφόροι είναι 51% του εκλογικού σώματος,στο Κοινοβούλιο ποτέ δεν ξεπεράσαμε το 3-4% των εδρών.

Κυρίες και κύριοι,

Αν έχει καποιο νόημα,να συζητάμε σήμερα τα προβλήματα αυτά,είναι να προτείνουμε κάποιες λύσεις.Θεσμικές αλλαγές,σημαντικές δε νομίζω ότι χρειάζονται.Η Ισότητα,στα χαρτιά τουλάχιστον υπάρχει.Κι'όπου δεν υπάρχει μπορεί να γίνει επίκληση του Κοινοτικού Δικαίου που υπερισχύει...Αυτό που χρειάζεται είναι να ενισχυθεί η εργαζόμενη γυναίκα προς την κατεύθυνση της νοοτροπίας.Και αυτό πιστεύω είναι δουλειά της Πολιτείας,κυρίως:

Είναι η Παιδεία-με την ευρεία σημασία του όρου.Στο σχολείο,αλλά και στη τηλεόραση,στο Τύπο,όπου τέλος πάντων,το κράτος έχει πρόσβαση ή επιρροή να περάσει προγράμματα μαθήματα,προτροπές,υποδείξεις.

Παραδείγματα πραγματικής Ισότητας.

Εχει πιστεύω υποχρέωση η Πολιτεία όχι να επιβάλλει, αλλά να βοηθήσει συστηματικά και αποφασιστικά να γίνει αποδεκτό, ότι το απορρυπαντικό ή το λάδι δεν είναι ταυτισμένο με τη γυναίκα, αλλά και με τον άνδρα που θέλει να είναι καθαρός και χορτάτος.

Κυρίες και κύριοι,

Ο συγκερασμός είναι αναμφίβολα, δύσκολος.
Η Ισότητα -η πραγματική Ισότητα- διευκολύνει αυτό τον συγκερασμό. Και προς αυτή την κατεύθυνση νομίζω ότι όλοι θα πρέπει να εργασθούμε.

